

संदेश

११ ऑक्टोबर स्व. लोकनायक श्री. जयप्रकाश नारायणजींच्या वाढदिवसाच्या प्रसंगी आम्ही गांधीजींचे अनुकरण करित ग्रामस्वराजाची संकल्पना सांसद आदर्श ग्राम योजनेद्वारे साकार करू इच्छितो. श्री. अटल बिहारी वाजपेयींच्या दूरदर्शी नेतृत्वात राष्ट्रीय जनतांत्रिक युतीने सडकांची निर्मिती आणि शहरी स्तराच्या सुखसोईच्या माध्यमाने भारतातील खेडोपाडी आर्थिक संधी उपलब्ध करण्याचा संकल्प केला होता. प्रधानमंत्री ग्राम सडक योजना ह्या संकल्पेतून ग्रामीण भागात सडकांच्यामुळे दळण-वळणाची चांगली सोय उपलब्ध करून देणाऱ्या कामात माझा जवळून सहभाग होता. आज श्री. नरेंद्र मोदीजींच्या कुशल नेतृत्वात आम्ही, सांसद आदर्श ग्राम योजनेच्या माध्यमातून आपल्या गावोगावी विकासाचा हक्क पोहचविण्याची आमची बांधिलकी आणि संकल्पपूर्तीच्या दिशेने पुढे जात आहोत.

सांसद आदर्श ग्राम योजना, ग्रामीण भारताच्या मूळ स्वरूपाला बाध न आणता, गावोगावी सगळ्या सुखसोई उपलब्ध करून ग्रामीणांना आपली स्वतःची नियती स्वतः ठरवण्याची संधी उपलब्ध करणारी योजना आहे.

ही एक आगळ्या प्रकारची, संपूर्ण परिवर्तनशील आणि सर्वांगीण विकासाचा दृष्टीकोन घेऊन चालणारी योजना आहे. ह्या योजनेत गावातील शेती, आरोग्य, शिक्षण, स्वच्छता, पर्यावरण, उपजीविका अशा विभिन्न क्षेत्रात सर्वसमावेशी विकासाचा विचार केल्या गेला आहे. ह्या योजनेचा उद्देश केवळ साधन-सुविधा उपलब्ध करणे नव्हे तर जीवन्मान सुधारणे, सामाजिक निधि समृद्ध करणे आहे. हे असे काही घटक आहेत जे दूरगामी सकारात्मक बदल घडवून आणणे आणि सातत्याने त्यांना टिकवून ठेवणे सुनिश्चित करू शकतात.

सुदृढ आणि पारदर्शी ग्रामपंचायती, सक्रीय ग्रामसभांच्या माध्यमाने स्थानिक प्रजातंत्र मजबूत करणे आणि चांगली शासनव्यवस्था निर्माण करणे हे योजनेचे महत्वाचे उद्दिष्ट आहे. उदाहरणादाखल सांगायचे म्हणजे गुजराथेतील पुंसारी गावात ग्रामपंचायत कार्यकर्त्यांच्या उपस्थितीसाठी बायोमेट्रिक (जैवमापन) व्यवस्था अंमलात आणली गेली आहे, ज्यामुळे जबाबदारी आणि कार्यनिष्पादनात दक्षता सुनिश्चित झाली, ह्याचप्रमाणे महाराष्ट्राच्या हिवडे बाजार ह्या गावाने दुष्काळ आणि पाण्याच्या दुर्भिक्षापासून मुक्ती मिळवण्यासाठी, वनसंरक्षण आणि समेकीत जलसंरक्षण ह्या उपाययोजना करण्यात संयुक्त वनप्रबंधन समितीला वाव दिला.

संबंधित खासदारांनी आपापल्या निर्वाचन क्षेत्रात ह्या कामात पुढाकार घेऊन मार्गदर्शन करावे. त्यांनी ग्रामसमुदायाला केवळ विकास कार्य हाती घेण्यापुरते प्रेरित करणेच नव्हे तर ह्या योजनेत असलेली नितीमुल्येसुद्धा त्यांच्यात बिंबवावीत. खासदारांनी ह्या आदर्शग्रामाना अशा प्रकारे विकसित करावे की त्यांनी आपल्या आजूबाजूच्या क्षेत्रातील लोकांनी असेच शिकून ह्यांच्या प्रयत्नानुसारचे प्रयत्न आपापल्या गावाच्या उत्कर्षासाठी करावे, असे आदर्श ठरावे. ह्या योजनेत इतर वेगवेगळ्या सरकारी मंत्रालयांच्या, विभागांच्या सुनियोजित समन्वयाची आणि अभिमुखी करणाची सुध्दा गरज आहे. इथे मला हे नमूद करणे आवश्यक वाटते की संसदेतील माझे सहकारी इतर राज्य सरकार, भारत सरकार आणि अन्य सहभागांसोबत झालेल्या अनेक चर्चासत्रांचे फळ म्हणजे हे दिशा-निर्देश आहेत.

संबंधित खासदारांच्या नेतृत्वसोबत मानवीय विकासासाठी आवश्यक भौतिक सुविधा आणि चारित्र्य निर्माण व पर्यावरण संरक्षणच्या सुनिश्चितीसह, ग्रामीण पातळीवर एक सर्व-समावेशी ग्रामयोजना विकसित करण्यासाठी सगळ्या समुदायाच्या भागीदारीस वाव दिला जावा म्हणजेच ही योजना सफल होईल.

११ ऑक्टोबर २०१४

नितीन गडकरी

केंद्रीय ग्रामीण विकास, पंचायती राज, पेयजल आणि स्वच्छता,
मार्गपरिवहन, महामार्ग आणि जलपोत परिवहन मंत्री.